

Kárpátalja, 2022 augusztusa

Színtér: Ukrajna

Időpont: 2022 nyara

Esemény: háború

Igen, lehetne ez egy krimi forgatókönyvének az első oldala, de sajnos nem az. Ez bizony a keserű valóság. Közel fél éve dúl az ukrán–orosz háború. Kelet-Ukrajna, azaz a tengeri kikötőkkel rendelkező városok orosz fennhatóság alá kerültek, de csak a kiégett földet tapossák, ugyanis a felbecsülhetetlen értékű emberéletek mellett a mezőgazdaságot évtizedekre gúzsba kötötték, a földek nemhogy parlagon hevernek, de a harci események következtében használhatatlanok. A nyugati területeken pedig csúcsáron forgalmazzák a zöldségeket és gyümölcsöket. A méltán híres és finom herszoni dinnye hiánya okán vagy a helyben – a szárazság miatt nehezen – megtermesztett dinnyét, vagy import árut lehet vásárolni csillagászati áron. Kárpátalján kifordult a sarkából a világ. A helyi lakosoknak minden napért meg kell küzdeniük, ami egyre inkább a reménytelenség és a kiábrándultság felé sodorja sorstársait. Mindamellett, hogy meg kell küzdeni a mindennapos nehézségekkel, a hatalmas inflációval, az online oktatás kisördögével, mely szépen lassan kivieszi gyermekeink fejéből a gondolkodás képességét, még az idetelepült „menekültekkel” is fel kell venni a harcot. Sokadik honfoglalóként jönnek, igaz, nem lovon, hanem városi terepjárókon, s jól megérdemelt jutalomként költöznek be családi házaikba. Természetesen tisztelet illeti a kivételt, ám sajnos ilyenből kevés van.

Továbbra sem halkulnak a légiriadó lélekbe maró hangjai, zúgnak éjjel, zúgnak nappal végeérhetetlenül. Olykor felsejlenek békekötéshez közelítő események, majd egy hirtelen tollvonással leállnak a pozitív irányú történések, és folytatódnak a véres harcok. Sok kárpátaljai férfi harcol a keleti fronton, és közülük sokan veszítették

életüket. Azok, akik néhány napra hazajöhetnek szeretteikhez, mintha hipnotikus állapotban lennének, egy szót sem akarnak ejteni az ott látottakról. Mérhetetlen szomorúsággal az arcukon és a szívükben indulnak vissza oda, amit csak egyszerűen „pokol”-nak neveznek. A helyi családok rettegnek az intenzívvé vált behívásoktól. Azon a városrészen, ahol megjelenik az ütött-kopott piros Niva terepjáró, az elhaladó férfiak biztos magukénak tudhatnak egy vérrel írt katonai behívót. A Kárpátalján otthon maradt hadköteles férfiak – ha tehetik, nem mozdulnak ki otthonukból, kockáztatva családjuk megélhetésének további lehetőségeit. Mivel tapasztaljuk és látjuk, hogy az ideérkező menekültek többsége nem megy el regisztráltatni magát, azaz a férfiak nem jelentkeznek a katonai bizottság irodájában (nehogy fény derüljön, merre járnak), emiatt látni egyre kevesebb kárpátaljai férfit is az utcákon. Senki sem akar a frontra menni, főleg nem úgy, hogy az ideérkezők adminisztratív szempontból nem szerepelnek sehol – ezért azokat keresik, akiről bárminemű információja van a katonai bizottságnak. A fővárosban, Kijevben és azokban az országrészekben, ahol nem dúlnak harcok, nincs katonai erő általi behívás, ott legfeljebb az önkéntesek mennek harcolni. Az elhunyt katonákat pedig kárpátaljai férfiakkal akarják pótolni, akár van katonai tapasztalatuk, akár nincs.

A XXI. században mérgező mótelyként uralkodik Európán az ukrán–orosz háború. Keleten „a trombita hangja, az ágyúdörej” tartja félelemben a világot, Nyugaton pedig az orosz gáz hiánya az, amely elsődleges problémát jelent – az európai országok igyekeznek különböző megoldásokkal helyettesíteni, kiváltani a gázt. Kárpátalján sok családi házban meghagyták a cserépkályhákat – egyrészt, mert látvány szempontjából is igazi kincsnek számítanak a régi cseh és magyar kályhák, másrészt az eddigi gázárak is már arra kész-

tették az embereket, hogy újra munkát adjanak a hajdan központi szerepet játszó családi tűzhelyet őrző kályháknak. Akinek volt a kertjében olyan fája, amelyet fel tudott áldozni, már felhasogatva áll a fatartójában. Az üzletekből felvásárolták a villanymelegítőket, akik megtehetik, kandallókat építtetnek, a gáztüzelésű kazánokat vegyes vagy fatüzelésűre cserélik. Kárpátalja készül a

télre, várja a telet, óhajtja a telet. Senki sem kíváncsi a politikára, mindenki azt várja, hogy a téli fagyok majd véget vetnek ennek az ember próbáló forró nyárban is rideg időszezonnak. Közösen mondjunk el egy imát mindazokért, akik életüket veszítették ebben a háborúban, bízva a harcok lezárásában és a hön áhított békében!



Sámán (Washington)